

C-349/20. sz. ügy**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás****A benyújtás napja:**

2020. július 29.

A kérdést előterjesztő bíróság:

First-tier Tribunal (Immigration and Asylum Chamber) (Egyesült Királyság)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2020. július 29.

Felperesek:

NB

AB

Alperes:

Secretary of State for the Home Department

Beavatkozó fél:

az Egyesült Nemzetek Menekültügyi Főbiztossága (UNHCR)

Az alapeljárás tárgya

Az ügy tárgyat egy édesanyának (NB) és súlyos fogyatékkal élő fiának (AB) keresete képezi, amelyet a Secretary of State for the Home Department (belügyminiszter, Egyesült Királyság; a továbbiakban: belügyminiszter) 2019. szeptember 3-i határozata ellen terjesztettek elő, amely határozattal a belügyminiszter a hatályos egyesült királysági bevándorlási szabályok alapján megtagadta tőlük az Egyesült Királyságban a menedékjogot, illetve a kiegészítő védelmet. NB és AB hontalan palesztin menekültek, akik korábban a dél-libanoni Al Bass menekülttáborban tartózkodtak. Ezt a menekülttábort a United Nations Relief and Works Agency for Palestinian Refugees in the Near East (az Egyesült Nemzetek Palesztin Menekülteket Segélyező és Támogató Közel-Keleti

Ügynöksége; a továbbiakban: UNRWA) üzemelteti, amely a Gázai övezetben, Ciszjordániában (beleértve Kelet-Jeruzsálemet is), Libanonban, Jordániában és Szíriában támogatást és védelmet nyújt a palesztin menekültek számára. NB jelenleg az Egyesült Királyságban tartózkodik a férjével, KB-vel és a 7 hónap és 14 év közötti öt gyermekével (köztük AB-vel). AB 13 éves. A család valamennyi tagja (a legfiatalabb gyermek, H kivételével, aki az Egyesült Királyságban született) az UNRWA által nyilvántartott palesztin menekült. A szülők és akkoriban négy gyermekük 2015 szeptemberében elhagyta Libanont és vízummal az Amerika Egyesült Államokba utazott. Az Egyesült Királyságba ezt követően, 2015. október 11-én érkeztek meg. Az amerikai tartózkodásukkal és az Egyesült Királyságba történő megérkezésükkel kapcsolatban nem állnak rendelkezésre részletes adatok, bár úgy tűnik, a család 10 000 USD összeget fizetett emberkereskedőknek az Amerikába, majd ezt követően az Egyesült Királyságba történő utazásuk megszervezéséért. Az Egyesült Királyságba történő beutazás fő okát állítólagosan az képezte, hogy a szülők biztosítani akarták a súlyos fogyatékkal élő fiúk, AB számára, hogy a széles körű és összetett igényeinek kielégítésére alkalmas és megfelelő orvosi ellátásban, valamint oktatásban részesülhessen. NB férje, KB 2016-ban az Egyesült Királyságban már kért menedékjogot magának, NB-nek és az akkor meglévő négy gyermekének mint eltartottnak. KB kérelmét elutasították, mivel a First-tier Tribunal (elsőfokú bíróság, Egyesült Királyság) 2018. október 2-i határozatával megállapította, hogy valótlan volt a menedékjogi iránti kérelmének akkoriban alapját képező nyilatkozata, amelynek értelmében a Hezbollah fenyegetésének lenne kitéve, ha a családot visszaküldenék Libanonba. A First-tier Tribunal (elsőfokú bíróság) ebben a határozatban azt is megállapította, hogy AB egészségügyi állapota nem felel meg a House of Lords (Lordok Háza, Egyesült Királyság, jelenlegi UK Supreme Court [legfelsőbb bíróság, Egyesült Királyság]) 2005. évi ítéletében rögzített kritériumoknak, amelyek annak meghatározását szolgálják, hogy a menedékkérő egészségügyi problémái kellően súlyosak voltak-e ahhoz, hogy megakadályozzák, hogy e személyt el lehessen távolítani az Egyesült Királyságból. A First-tier Tribunal (elsőfokú bíróság) e határozatát követően az NB és AB képviselőjében eljáró ügyvédek 2019 márciusában azt tanácsolták NB-nek és AB-nek, hogy saját nevükben nyújtsanak be menedékjog iránti kérelmet. A belügyminiszter a 2019. szeptember 3-i elutasító határozatot megelőzően az NB és AB képviselőjében eljáró ügyvédek által tett további nyilatkozatokra válaszul megállapította, hogy bár Libanonban hátrányosan megkülönböztetik a fogyatékkal élő palesztinokat, NB és különösen AB körülményei nem valósítanak meg üldöztetést, súlyos sérelmet vagy bántalmazást, illetve az emberi jogok európai egyezményének 8. cikke szerinti jogaikba történő aránytalan beavatkozást.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgya és jogalapja

A jelen ügy központi kérdése az, hogy NB és AB (valamint kiterjesztés révén a többi családtag) rendelkezik-e olyan jogalappal, amelynek alapján jogosult lehet az Egyesült Királyságban maradni. Ügyük az ENSZ 1951. évi genfi menekültügyi egyezménye kulcsfontosságú rendelkezésének (az 1. cikk D. pontja) és a harmadik

országok állampolgárainak, illetve a hontalan személyeknek menekültként vagy a más okból nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésének feltételeiről [helyesen: feltételeire] és az e státuszok tartalmára vonatkozó minimumszabályokról szóló, 2004. április 29-i 2004/83/EK tanácsi irányelv (a továbbiakban: elismerési irányelv) 12. cikke (1) bekezdése a) pontjának, valamint a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére, az egységes menekült- vagy kiegészítő védelmet biztosító jogállásra, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályokról szóló, 2011. december 13-i 2011/95/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: átdolgozott elismerési irányelv) ezzel egyező megfogalmazású 12. cikke (1) bekezdése a) pontjának pontos jelentésétől függ.

A menekültügyi egyezmény 1. cikkének D. pontja a következőképpen szól:

„Az Egyezmény nem alkalmazható azokra a személyekre, akik jelenleg nem az Egyesült Nemzetek Menekültügyi Főbiztosától, hanem az Egyesült Nemzetek valamely más szervétől vagy ügynökségétől kapnak védelmet vagy támogatást.

Ha ez a védelem vagy támogatás bármely okból anélkül szűnt meg, hogy e személyek helyzetét az Egyesült Nemzetek Közgyűlésének megfelelő határozataival összhangban véglegesen rendezték volna, e személyeket *ipso-facto* megilletik az Egyezmény által biztosított előnyök.”

Az elismerési irányelv és az átdolgozott elismerési irányelv 12. cikke (1) bekezdésének a) pontja jelentős mértékben a menekültügyi egyezmény 1. cikkének D. pontján alapul és a következőképpen szól:

„A harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy nem ismerhető el menekültként, amennyiben az érintett személy(t):

a) a genfi egyezmény 1. cikkének D. pontja szerint nem az Egyesült Nemzetek Menekültügyi Főbiztoságának, hanem az Egyesült Nemzetek valamely más szervének vagy ügynökségének védelmében vagy támogatásában részesül. Amennyiben e védelem vagy támogatás bármely okból anélkül szűnt meg, hogy e személyek helyzetét az Egyesült Nemzetek Közgyűlésének megfelelő határozataival összhangban véglegesen rendezték volna, e személyeket *ipso facto* megilletik az ezen irányelv által biztosított ellátások [helyesen: előnyök];”

A belügyminiszter előadja, hogy a 7 hónapos csecsemő, H kivételével a család összes tagja továbbra is a menekültügyi egyezmény 1. cikke D. pontjának első bekezdése/az elismerési irányelv 12. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében az Egyesült Nemzetek UNHCR-től (az Egyesült Nemzetek Menekültügyi Főbiztosága) eltérő szervének vagy ügynökségének minősülő UNRWA védelmét és támogatását élvezi, és hogy e védelem és támogatás az említett rendelkezéseknek megfelelően nem szűnt meg. A First-tier Tribunal (elsőfokú bíróság) igen terjedelmes szakdokumentáció alapulvételével elemezte a releváns nemzeti ítélkezési gyakorlatot, az EJEB releváns ítélkezési gyakorlatát és a releváns uniós ítélkezési gyakorlatot (különös tekintettel a Bíróság 2012.

december 19-i El Kott és társai ítéletére [C-364/11. sz. ügy]), valamint részletesen megvizsgálta a palesztin menekültek libanoni helyzetét és az AB-hez hasonló súlyos fogyatékkal élő gyermekek számára az Al Bass menekülttáborban rendelkezésre álló egészségügyi és oktatási létesítményeket.

A kérdést előterjesztő bíróság általánosságban szintén kedvezőtlen képet fest a libanoni menekülttáborokban lévő palesztin menekültek helyzetéről. A táborokban az életkörülményeket túlsúlyosság és néha erőszak jellemzi. A palesztinok, mivel nem libanoni állampolgárok, nem vehetnek részt a libanoni egészségügyi és oktatási rendszerben, valamint a munkavállalás terén is jelentős akadályokkal szembesülnek. A palesztin közösség ennek eredményeként – és amiatt is, hogy az elmúlt években romlott Libanon gazdasági helyzete – társadalmi és gazdasági szempontból is folyamatosan kirekesztődik.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

„Annak vizsgálata esetén, hogy az elismerési irányelv 12. cikke (1) bekezdése a) pontjának második mondata értelmében megszűnt-e – a fogyatékkal élő személyeknek biztosított támogatás tekintetében – az UNRWA-nak az általa nyilvántartott hontalan palesztinoknak nyújtott védelme vagy támogatása:

1. E vizsgálat tisztán azon körülmények történeti vizsgálatát jelenti-e, amelyek a kérelmezőt állítólagosan arra késztették, hogy elhagyja az UNRWA műveleti területét, amikor azt otthagyta, vagy annak *ex nunc*, előre tekintő vizsgálatát is magában foglalja, hogy a kérelmező jelenleg igénybe vehet-e ilyen védelmet vagy támogatást?
2. Amennyiben az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a szóban forgó vizsgálat előre tekintő vizsgálatot foglal magában, analógia útján jogszerűen lehet-e hivatkozni a 11. cikkben szereplő megszűnési feltételre oly módon, hogy amennyiben a kérelmező történetileg képes megindokolni, hogy miért hagyta el az UNRWA területét, a tagállamnak kell bizonyítania, hogy a szóban forgó indok már nem érvényes?
3. Ahhoz, hogy az UNRWA védelmét vagy támogatását élvező személy elutazását objektív indokokkal igazolni lehessen, szükséges-e megállapítani, hogy az UNRWA vagy a működésének helye szerint állam (cselekmény vagy mulasztás révén) szándékosan sérelmet okozott vagy szándékosan megtagadta a támogatását?
4. Relevanciával bír-e az ilyen személyek részére a nem kormányzati szervezetekhez hasonló civil társadalmi szereplők által nyújtott támogatás figyelembevétele?”

A hivatkozott nemzetközi jogi rendelkezések

A menekültek helyzetére vonatkozó, 1951. évi genfi egyezmény (a továbbiakban: menekültügyi egyezmény), különösen az 1. cikk D. pontja

UNHCR Guidelines on International Protection No 13, December 2017, concerning the applicability of Article 1D of the Refugee Convention to Palestinian Refugees (az UNHCR-nek a menekültügyi egyezmény 1. cikke D. pontjának a palesztin menekültekre való alkalmazhatóságáról szóló, 2017. decemberi 13. számú nemzetközi védelmi iránymutatása)

Az emberi jogok európai egyezménye, különösen a 3. és 8. cikk

A hivatkozott uniós jogi rendelkezések és a hivatkozott uniós ítélkezési gyakorlat

A harmadik országok állampolgárainak, illetve a hontalan személyeknek menekültként vagy a más okból nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésének feltételeiről [helyesen: feltételeire] és az e státuszok tartalmára vonatkozó minimumszabályokról szóló, 2004. április 29-i 2004/83/EK tanácsi irányelv (HL 2004. L 304., 12. o.; magyar nyelvű különkiadás: 19. fejezet, 7. kötet, 96. o.; a továbbiakban: elismerési irányelv), különös tekintettel a 12. cikkre.

A harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére, az egységes menekült- vagy kiegészítő védelmet biztosító jogállásra, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályokról szóló, 2011. december 13-i 2011/95/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2011. L 337., 9. o.; helyesbítések: HL 2019. L 19., 20. o.; HL 2017. L 167., 58. o.; a továbbiakban: átdolgozott elismerési irányelv).

2012. december 19-i El Kott és társai ítélet (C-364/11, EU:C:2012:826), különösen az 51., 52., 58., 61. és 76. pont, valamint a rendelkező rész

2018. július 25-i Alheto ítélet (C-585/16, EU:C:2018:584), különösen a 134. pont, valamint Mengozzi főtanácsnok indítványa, különösen a 39. és 45. pont

2018. április 24-i MP kontra Secretary of State for the Home Department ítélet (C-353/16, EU:C:2018:276), különösen az 57. pont

2010. március 2-i Abdulla és társai ítélet (C-175/08, C-176/08, C-178/08 és C-179/08, EU:C:2010:105), 66. és 69. pont.

2013. november 7-i X, Y és Z ítélet (C-199/12–C-201/12, EU:C:2013:720), 63. és 72. pont

2014. december 18-i M'Bodj ítélet (C-542/13, EU:C:2014:2452)

2010. június 17-i Bolbol ítélet (C-31/09, EU:C:2010:351).

A hivatkozott nemzeti jogi rendelkezések

A Refugee or Person in Need of International Protection (Qualification) Regulations 2006 (a menekültekről vagy nemzetközi védelemre jogosultakról [elismerésről] szóló 2006. évi szabályok) és az Immigration Rules (the 2006 Regulations) (2006. évi bevándorlási szabályok). Ezek átültetik a 2004/83 irányelvet és szabályozzák a menekült jogállás Egyesült Királyságban történő megadását.

Az eljáró bíróság emellett széles körben hivatkozik a Home Office (belügyminisztérium, Egyesült Királyság) különféle dokumentumaira, különösen a Country Policy and information Note on Lebanonra (June 2018) (Libanonra vonatkozó országspecifikus szabályzat és tájékoztatás [2018. június]), amely a védelemre és emberi jogokra vonatkozó kérelmek egyes típusainak kezelése esetén a politikai döntéshozók és döntéshozók által felhasználás céljára nyújtott részletes országinformációt biztosít.

Az alapeljárásban részt vevő felek főbb érvei

- 1 Az NB és AB képviselőjében eljáró ügyvédek lényegében azzal érvelnek, hogy az Al Bass menekülttáborban rendelkezésre álló egészségügyi és oktatási létesítmények teljes egészében alkalmatlanok arra, hogy biztosítsák azt az igen speciális ellátást, amelyre AB-nek szüksége van. AB a szülei által rendelkezésre bocsátott bizonyítékok alapján hetente kétszer fizioterápiában részesült; ezt a táborban működő jótékonyági szervezetek egyike szervezte meg. A speciális sebészeti beavatkozásoktól eltekintve, AB állítólag összesen ennyi egészségügyi támogatást kapott Libanonban. Az AB helyzetében lévő személy nem vehet részt rendes oktatásban. A belügyminiszter kifogásolja azt az érvet, amely szerint a táborban rendelkezésre álló egészségügyi és oktatási létesítmények teljes egészében alkalmatlanok. A kérdést előterjesztő bíróság a mindkét fél által rendelkezésre bocsátott bizonyítékokat megvizsgálja. Utal a 2019 decemberében, egy független szociális munkás által összeállított jelentésre, amely rámutat arra, hogy AB jelentősen fejlődött azóta, hogy Angliában a súlyos vagy mélyen gyökerező tanulási nehézségekkel küszködő 11–19 éves tanulóknak szóló speciális iskolába kezdett el járni. E jelentés értelmében AB fejlődése a teljes családra pozitív hatást gyakorolt. A jelentés szerint e pozitív hatás teljes egészében megszűnne, ha AB-nek és családjának vissza kellene térnie Libanonba. NB és AB ügyvédje azzal érvel, hogy AB körülményeinek jelentős javulása arra utal, hogy AB nem kapott megfelelő oktatási segítséget Libanonban. A kérdést előterjesztő bíróság nagy jelentőséget tulajdonít ennek a jelentésnek.
- 2 A belügyminisztert képviselő jogász előadja, hogy az Al Bass menekülttáboron belül létezik egy olyan, „korai beavatkozási központ” nevű létesítmény, amelyet a palesztin nők humanitárius szervezete és az egészségügyi ellátás palesztinoknak

jótekonysági szervezet üzemeltet. A korai beavatkozási központot képviselő személytől 2020 februárjában kapott tájékoztatás szerint a korai beavatkozási központ elsősorban a fogyatékossgal élő palesztin gyermekeknek nyújt szolgáltatásokat hatéves korig, noha az alapszolgáltatások és különféle speciális szolgáltatások korlátozottabb körben, a súlyos fogyatékossgal élő idősebb gyermekek számára is elérhetők. A belügyminisztert képviselő jogász előadja, hogy AB szülei Libanon 2015 szeptemberében történő elhagyását megelőzően nem próbáltak kapcsolatba lépni a korai beavatkozási központtal annak megállapítása céljából, hogy az megfelelő támogatást nyújthat-e AB részére, noha KB tudott annak létezéséről, ugyanakkor kifogásolta, hogy az igen kicsi és nem megfelelő a fia számára, mivel ott csak a kisgyermekeknek nyújtanak segítséget. A kérdést előterjesztő bíróság álláspontja szerint AB szülei nem bizonyították, hogy a család nyomós okból nem tudott kellő oktatást és támogatást igénybe venni a korai beavatkozási központért felelős nem kormányzati szervezethez hasonló nem kormányzati szervezetektől.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem indokolásának rövid bemutatása

- 3 A kérdést előterjesztő bíróság szerint a felek egyetértenek abban, hogy NB és AB a menekültügyi egyezmény 1. cikke D. pontjának személyi hatálya alá tartozik, amennyiben a múltban az UNRWA-tól védelemben és támogatásban részesült. Ebből következően és az El Kott és társai ítélet (C-364/11. sz. ügy) rendelkező részének megfelelően menekültként nem részesülhetnek védelemben, hacsak nem tudják bizonyítani, hogy a rajtuk kívül álló ok(ok)ból és akaratuktól függetlenül már nem részesülnek az UNRWA-tól védelemben vagy támogatásban.
- 4 Az NB és AB képviselőjében eljáró ügyvédek előadják, hogy megilletik őket az 1. cikk D. pontja második bekezdése szerinti előnyök, mivel a Libanonból való távozásukat a rajtuk kívül álló és az akaratuktól független objektív ok, jelesen az indokolta, hogy „az UNRWA a súlyos fogyatékossgal élő gyermekek vonatkozásában nem képes teljesíteni a megbízatásának feltételeit”, és hogy AB-t a fogyatékossga miatt „súlyos hátrányos megkülönböztetés” érte (és éri jelenleg is). A belügyminisztériumot képviselő jogász előadja, hogy a felperesek kérelmének ezen az alapon nem lehet helyt adni, mivel AB a fogyatékossgára tekintettel kellő támogatásban részesült, mialatt Libanonban lakott és Libanonba való visszatérése esetén is kellő támogatásban részesülne.
- 5 A kérdést előterjesztő bíróság álláspontja szerint a jelen jogvita rendezése során elsőként az úgynevezett „időbeli hatály kérdése” merül fel. Nem egyértelmű, hogy az alkalmazandó teszt olyan, tisztán történeti (vagy *ex tunc*) teszt, amellyel az vizsgálható, hogy az érintett személyt mely körülmények készítették az UNRWA műveleti területének elhagyására akkor, amikor ezt megtette, vagy hogy olyan tesztről van-e szó, amely kiegészítő vagy vagylagos jelleggel *ex nunc* vizsgálatot is magában foglal. A kérdést előterjesztő bíróság álláspontja szerint a hatályos jogi szabályozás szövege („amennyiben e védelem vagy támogatás bármely okból [...] szűnt meg [...]”; a menekültügyi egyezmény 1. cikke D. pontjának második

bekezdése és az elismerési irányelv/átdolgozott elismerési irányelv 12. cikke (1) bekezdésének a) pontja) tisztán történeti tesztre utal, míg egyes ítéletek *ex nunc* értelmezésre utalnak. Hasonlóképpen, az 1. cikk D. pontjával kapcsolatos főbb egyetemi tanulmányok nem egyértelműek azzal kapcsolatban, hogy a teszt tisztán történeti jellegű vagy *ex nunc* teszt, illetve a kettő keveréke-e. Amennyiben arra az álláspontra kell helyezkedni, hogy a releváns rendelkezés kategorikusan előírja mind az *ex tunc*, mind pedig az *ex nunc* teszt elvégzését, az azt eredményezheti, hogy a palesztin menekültekkel a menekültügyi egyezmény 1. cikke A. pontja (2) bekezdésének hatálya alá tartozó menekültekhez képest szigorúbban bánnak, mivel az utóbbiaknak csak az *ex nunc* tesztnek kell megfelelniük (lásd: 2013. november 7-i X, Y és Z ítélet, C-199/12–C-201/12, EU:C:2013:720, 63. és 72. pont). Az NB-t és AB-t képviselő ügyvédek előadják, hogy ha megfelelő indokot tudnak felhozni arra vonatkozóan, hogy NB és AB miért távozott az UNRWA művelési területéről, az államot fogja terhelni annak bizonyítása, hogy a védelem és támogatás jelenleg rendelkezésre áll. Ezenfelül tárgy és cél szempontjából az is megállapítható, hogy a megszűnés vizsgálatának tisztán történeti kérdésként való kezelése felelne meg a leginkább annak az értelmezésnek, hogy a palesztin menekültek már menekülteknek minősülnek. Ilyenként elegendőnek kellene lennie, ha egyszerűen azt bizonyítanák, hogy a távozás időpontjában objektív indokokból szűnt meg a védelem és támogatás, és nem kellene bizonyítékot szolgáltatniuk a jelenleg fennálló, távozást követő körülményeiket illetően. Az egyértelműség e kérdésekben fennálló hiánya képezi alapját a kérdést előterjesztő bíróság első két kérdésének.

- 6 A kérdést előterjesztő bíróság számára nem egyértelmű második kérdés tárgyát az UNRWA által nyújtott védelem vagy támogatás minősége képezi. A kérdést előterjesztő bíróság – bár szem előtt tartja a libanoni hatóságok által a hontalan palesztinokkal szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetés különböző formáit – úgy ítéli meg, hogy magának az UNRWA-nak a cselekményeire kell összpontosítania. Kifejti, hogy korántsem egyértelmű, hogy az UNRWA a fogvatartással élő személyek támogatástól való (cselekmény vagy mulasztás révén történő) szándékos megfosztásának politikáját folytatná. Az NB és AB képviselőjében eljáró ügyvédek azzal érvelnek, hogy a szándék e tekintetben nem releváns, mivel az elismerési irányelv 12. cikke (1) bekezdésének a) pontja „bármely okból” megszűnő védelemre vagy támogatásra utal. A belügyminiszter jogásza nem ért egyet ezzel. A kérdést előterjesztő bíróság arra az álláspontra helyezkedik, hogy bár előfordulhat, hogy a szándék nem releváns, a tényleges érvényesülés kérdése az. A kérdést előterjesztő bíróság – az El Kott ítélet 65. pontjára hivatkozva – arra az álláspontra helyezkedik, hogy a Bíróság egyértelműen relevánsnak tekinti a „védelem vagy támogatás” tényleges érvényesülésének vizsgálatát abból a szempontból, hogy képes-e az UNRWA biztosítani a küldetésével összhangban álló életfeltételeket. Legalábbis egyrészt elmondható, hogy az UNRWA tényleges védelmet vagy támogatást nyújt a családnak azzal, hogy erőfeszítéseket tesz a méltóságteljes életfeltételek garanciáinak alkalmazására, feltéve hogy a hiányosságok nem voltak szándékosak. Ezenfelül a kérdést előterjesztő bíróság álláspontja szerint fontos

megbizonyosodni arról, hogy az UNRWA hogyan képes a szóban forgó állam (a jelen esetben Libanon) tágabb keretén belül működni.

- 7 A kérdést előterjesztő bíróság a Bíróságtól végső soron annak a kérdésnek a tisztázását kéri, hogy az UNRWA által nyújtott védelem és támogatás tényleges érvényesülésének vizsgálata szempontjából milyen szerepet töltenek be a civil társadalmi szereplők (például a nem kormányzati szervezetek). A kérdést előterjesztő bíróság „egy sor civil társadalmi szereplőre [utal], amelyek dél-libanoni táborokban végeznek munkát”; ide tartozik az Al Bass táborban található korai beavatkozási központot finanszírozó jótékonyági szervezet. A kérdést előterjesztő bíróság számára nem egyértelmű, hogy releváns-e az ilyen civil társadalmi szereplők szerepe az UNRWA védelme és támogatása tényleges érvényesülésének vizsgálata szempontjából. Ez a negyedik kérdés.